

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/8539-6
Saksbehandler Lena Skaregrøm

Utvalg	Møtedato
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	20.10.2026
Formannskapet 2023 - 2027	22.10.2026
Kommunestyret 2023 - 2027	29.10.2026

Lokal forskrift om finansiering av private barnehager 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret vedtar *Lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Grimstad kommune for tilskuddsåret 2027* som vedlagt - **vedlegg 1**.
2. Forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 01.01.2027.

Vedlegg

Høring av lokal forskrift om finansiering av private barnehager 2027 - Sak 26-8539
Grimstad, Høringssvar knyttet til forskrift om finansiering av private barnehager for tilskuddsåret 2027

Høringssvar GK forskrift om finansiering av private barnehager 220926

Høring av lokal forskrift om finansiering av private barnehager 2027

Høring av lokal forskrift om finansiering av private barnehager 2027 - Sak_ 26_8539

Høringssvar fra PBL lokallag, Sak 268539

26-721 høringssvar lokal forskrift om finansiering av private barnehager 2027

260923 Høringssvar Grimstad - oppdatert

20260923_LV-høringssvar_Grimstad kommune_lokal forskrift tilskudd

VEDLEG~1

VEDLEGG 2 Tilskuddsmal private barnehager - finansiering av private barnehager 2027

MATRISSE VEDLEGG 6 2025_funksjon 201

MATRISSE VEDLEGG 6 2025_funksjon 221

høringsbrev-forslag-til-lokal-forskrift-om-finansiering-av-private-barneha

høringsnotat-2027

VEDLEGG 3 Matrise for høringsinnspill inkl vedlegg

Kommuneplanen

Grimstad kommune ønsker å oppnå et bærekraftig og kvalitativt godt barnehagetilbud i tråd med kommuneplanens satsingsområde «Livsmestring i alle faser». Kommuneplanen fremhever barn og unge som en prioritert målgruppe, og legger vekt på tidlig innsats, inkludering og kvalitet i tjenestene. Arbeidet med bærekraftig finansiering av barnehagesektoren støtter kommuneplanens ambisjon om å skape gode oppvekstvilkår og livsmestring for barn og unge gjennom ansvarlig ressursforvaltning og langsiktig planlegging.

Sammendrag

Etter ny fastsatt nasjonal forskrift om finansiering av private barnehager, skal Grimstad kommune fastsette lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager, gjeldende for tilskuddsåret 2027.

Kommunen har valgt å benytte beregningsmal utarbeidet av KS/PBL i form og innhold – **vedlegg 2**. Forslag til lokal forskrift har vært på offentlig høring. Høringen ble gjennomført i perioden 11.08.2026 til 23.09.2026.

Det kom inn høringsuttalelser fra 9 aktører. Høringsinnspillene er vurdert og dokumentert i egen matrise - **vedlegg 3**.

Det vurderes at den foreslåtte forskriften er i samsvar med gjeldende lov- og forskriftsverk, og kommunedirektøren anbefaler at forskriften vedtas slik den foreligger.

Fakta

Ny forskrift om finansiering av private barnehager (finansieringsforskriften) ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23.mars 2026, med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 19a åttende ledd, § 19b tredje og femte ledd, § 19c og § 57 fjerde ledd.

Den nye finansieringsforskriften trådte i kraft 01.08.2026, og gjelder fra og med tilskuddsåret 2027. Formålet med regelverket er å sikre en forutsigbar og etterprøvbar finansiering av private barnehager i tråd med nasjonale regler og prinsippet om likeverdig behandling mellom kommunale og private barnehager, og gi økt lokalt handlingsrom.

Den nye forskriften innebærer at kommunen skal:

- fastsette satser for beregning av grunntilskudd i lokal forskrift,
- gjennomføre offentlig høring, jf. forvaltningsloven § 37
- kunngjøre vedtatt forskrift i Lovdata.

Fristen for å vedta lokal forskrift, inkludert satser for grunntilskudd, er 30.11.2026.

Plikt til å fastsette lokal forskrift følger av finansieringsforskriften § 1.

Forskriften oppfyller krav til utforming og kunngjøring etter forvaltningsloven § 38.

Grunntilskuddet er den ordinære finansieringen av private barnehager og skal dekke private barnehagers ordinære driftsutgifter på bakgrunn av kommunens kostnadsnivå i egne barnehager.

Tilskuddet beregnes gjennom satser per heltidsplass:

- én sats for barn under tre år,
- én sats for barn over tre år.

Beregningsgrunnlaget omfatter kommunens ordinære driftsutgifter innenfor KOSTRA-funksjon 201 og 221 i kommuneregnskapet to år før tilskuddsåret.

Administrasjonsutgifter skal trekkes ut, og kompenseres gjennom administrasjonspåslag på 4,7 prosent. Pensjonskostnader trekkes også ut. Dette skal nå kompenseres som et eget pensjonstilskudd.

Pensjonstilskudd og eiendomstilskudd (tidligere kalt kapitaltilskudd) kommer i tillegg til grunntilskuddet, men er ikke en del av den lokale forskriften. Dette kommer frem av ny finansieringsforskrift, §§ 13 - 16.

Satsgrunnlaget skal prisjusteres med kommunal deflator.

Kommunen har brukt KS/PBL sin beregningsmal og veileder i arbeidet.

Ekstra grunntilskudd

Kommunen kan etter forskriften holde enkelte kostnader utenfor beregningsgrunnlaget og i stedet beregne egne satser for ekstra grunntilskudd, jf. finansieringsforskriften § 1.

Grimstad kommune har ikke holdt kostnader utenfor beregningsgrunnlaget. Det beregnes derfor ikke egne satser for ekstra grunntilskudd.

Familiebarnehage

Grimstad kommune driver ikke kommunal familiebarnehage. Grunntilskudd til privat familiebarnehage skal derfor beregnes etter nasjonale satser i henhold til gjeldende regelverk. Det skal beregnes pensjonstilskudd til private familiebarnehager på samme måte som for ordinære barnehager, jf. finansieringsforskriften § 17

Den lokale forskriften ble sendt på offentlig høring, jf. forvaltningsloven § 37. Høringen gikk ut 11.08.2026 med svarfrist 23.09.2026. Høringsperioden var dermed satt til 6 uker. Det kom inn 9 høringsuttalelser, og punktene er samlet i vedlagte matrise (vedlegg 3). Innspillene er svart ut og det er lagt inn dokumentasjon som vedlegg på slutten av dokumentet. I tillegg til vedleggene inne i selve matrisen, kommer to vedlegg som er lagt til i saken merket «Matrise vedlegg 6». Alle høringsinnspillene ligger som vedlegg til saken, det samme gjør høringsbrev og høringsnotat utsendt 11.08.2026.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Administrative konsekvenser

Innføringen av lokal forskrift har betydelige administrative konsekvenser. Selv om grunntilskuddet fortsatt beregnes med utgangspunkt i kommunens regnskapstall for de kommunale barnehagene to år før tilskuddsåret, har nytt regelverk medført et mer omfattende beregnings- og dokumentasjonsarbeid. Fristene har vært korte, samtidig som arbeidet har vært ressurskrevende med lite ressurser i barnehageadministrasjonen.

Tilskuddsordningen er endret fra å bestå av driftstilskudd og kapitaltilskudd til å omfatte grunntilskudd, pensjonstilskudd og eiendomstilskudd. Dette har medført behov for nye beregninger, kvalitetssikring av kostnadsgrunnlaget, høringsprosess og utarbeidelse av lokal forskrift.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget til lokal forskrift medfører i seg selv ingen direkte økonomiske konsekvenser utover de grunntilskuddssatsene som følger av beregningene basert på kommunens regnskap for 2025. Forskriften regulerer beregningsmåten og fastsetter grunntilskuddssatsene i tråd med gjeldende regelverk.

Eventuelle endringer i det økonomiske nivået på tilskuddene vil være en konsekvens av kommunens faktiske kostnader i de kommunale barnehagene, og ikke av forskriften i seg selv. Dersom kommunen ønsker å styrke finansieringen av barnehagesektoren utover det som følger av beregnet grunntilskudd, må dette vurderes gjennom egne budsjettvedtak. På grunn av at tilskuddsgrunnlaget bygger på regnskapstall to år tilbake i tid, vil økte kostnader i de kommunale barnehagene først få virkning på tilskuddssatsene til private barnehager i senere tilskuddsår.

Vurderinger:

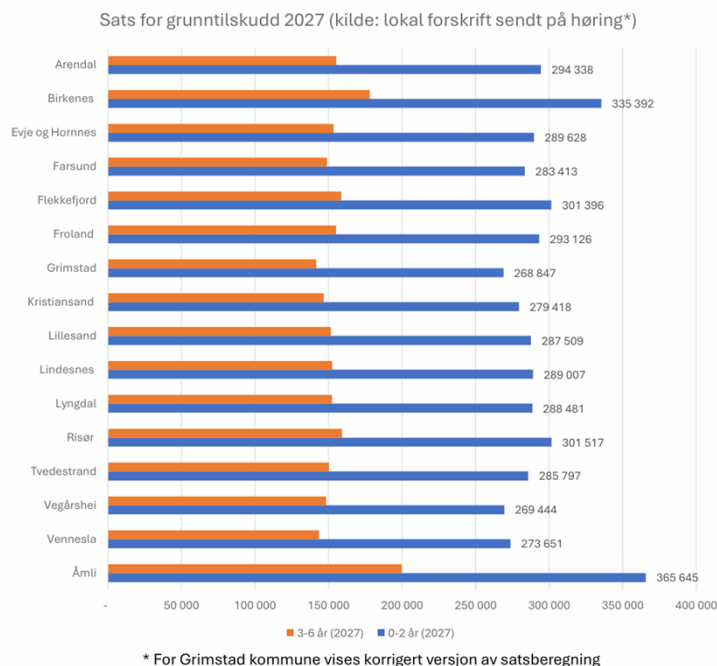
Kommunen har benyttet beregningsmal utarbeidet av KS og PBL (vedlegg 2).

Grunntilskuddssatsene er beregnet med utgangspunkt i regnskapstall for de kommunale barnehagene i 2025, i tråd med bestemmelsene i finansieringsforskriften. Det er gjort vurderinger av hvilke kostnader som skal inngå i beregningsgrunnlaget, og alle kostnader er synliggjort og gruppert i beregningsmodellen. Etter at forslaget til lokal forskrift ble sendt på høring, er det gjort enkelte korrigeringer. Disse er dokumentert i arket «Endringslogg».

Forslag til lokal forskrift med grunntilskuddssatser ble sendt på offentlig høring i perioden 11.08.2026 til 23.09.2026. En korrigert beregningsmal ble sendt ut 04.09.2026, etter at det ble avdekket en feil som hadde vesentlig betydning for beregningen av grunntilskuddssatsene.

Det kom inn ni høringsuttalelser. Innspillene er samlet og vurdert i vedlagte høringsmatrise. Flere av høringsinstansene uttrykker bekymring for de private barnehagenes økonomiske bærekraft og muligheten til å opprettholde et kvalitativt godt barnehagetilbud. Det vises blant annet til at to private barnehager er blitt avviklet i løpet av det siste året.

Sammenligninger med andre kommuner i Agder, viser at Grimstad kommune fortsatt ligger lavt når det gjelder grunntilskuddssatser sendt ut på høring. Samtidig følger satsene direkte av kommunens faktiske kostnader i de kommunale barnehagene. Kommunen har derfor ikke anledning til å fastsette andre grunntilskuddssatser i forskriften, enn det beregningsgrunnlaget gir grunnlag for.

Hentet fra Statsforvalteren i Agder sitt utdanningsmøte 24.09.2026

Kommunedirektørens vurdering er at beregningene gir et korrekt bilde av kostnadsnivået i de kommunale barnehagene. Gjennomgangen av regnskapet viser at relevante kostnader er inkludert i beregningsgrunnlaget i samsvar med gjeldende regelverk. Kostnadsnivået reflekterer en nøktern og stramt styrt drift i de kommunale barnehagene, og det er ikke avdekket forhold som tilsier at beregningsgrunnlaget gir et misvisende bilde av kommunens faktiske kostnader.

Barnehageloven § 19 a) fjerde ledd, åpner for at kommunen kan gi tilleggstilskudd i tillegg til grunntilskuddet. Et slikt tilskudd må eventuelt vedtas særskilt og omfattes ikke av den lokale forskriften.

Alternative løsninger

Det er ikke anledning til å fastsette andre grunntilskuddssatser i lokal forskrift enn de som følger av beregningene etter finansieringsforskriften. Kommunestyret kan derfor ikke vedta alternative satser innenfor rammene av denne forskriften, det må i så fall gjøres som del av et budsjettvedtak.

Konklusjon

Valgt forskriftsmodell er utarbeidet i samarbeid mellom KS og PBL, som representerer både kommunale og private interesser på barnehageområdet. Modellen vurderes derfor å ivareta hensynet til likeverdig behandling mellom kommunale og private barnehager på en balansert og forsvarlig måte.

Høringsinnspillene er vurdert.

Kommunedirektøren vurderer at forslag til lokal forskrift oppfyller kravene i barnehageloven, finansieringsforskriften og forvaltningsloven.

På bakgrunn av de vurderingene som er gjort anbefaler kommunedirektøren at forskriften vedtas slik den foreligger, samt at den lokale forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 01.01.2027.